

"ישיבישע בלאט" "לאמדעט" ב"דף היומ" בשו"ת ומ"מ

דף יט.

1. **כורך עליה גמי**, ומכולה סוגיא דהכא נראה דגם בדבר הכרוך על ידו הוי חציצה, וקשה על מה שכתבו התוס' סוכה לו. ד"ה דבעינא, שבדבר הכרוך על ידו אין בו משום חציצה?
2. **עי' ברמב"ם כלי המקדש י' ז** שבכל אלו הספיקות אם היו עבודתו כשירה, וקשה הא ספיקא דאורייתא לחומרא?

ע"ב

1. **ושלא רחוצ' ידיים אתיא חוקה חוקה ממחוסר בגדים**, ותימה בלאו הכי תיפול"ל דשנה עליו הכתוב לעכב?
2. **אי הכי דצפרא נמי**, וקשה הא מיעוט ד'ולבשם' לא נאמר רק לגבי יוה"כ, אבל הקידוש של הבוקר הוא מדין קידוש של כל השנה שנלמד מחוקה חוקה לעכב?

התשובות

1. ביאר **השער המלך** כלי המקדש י' ט', שדברי התוס' איירי בלולב ושם נתמעטה חציצה מדבעינן לקיחה תמה ומזה לומדים שלא יחזיק הלולב ע"י דבר אחר ומה שכרוך על ידו בטל לגופו, אבל כאן בעינן שיהא לקיחה בגופו של כהן וכשדבר כרוך על ידו כבר אינו בגופו של כהן, ולפי זה גם **יישבו באחרונים** (זכר יצחק סא' ואבי עזרי שם ה"ו) כל אחד לפי דרכו למה נימא אחת חוצץ הרי מדאורייתא רק רובו ומקפיד עליו חוצץ?, אלא שכאן הוא דין מיוחד על בשרו וכל דבר קטן שמפריד כבר אינו על בשרו, לעומת טבילה שבעי שגופו יהיה במים וזה נקבע לפי רוב גופו שאם הוא בלי חציצה נמצא שטבל כולו במים.
2. **תירצו בנו"כ שם** דכיון שאם נילך לחומרא נצטרך לומר לו להביא קרבן אחר ואולי זהו חולין בעזרה, ולכן מספק עבודתו כשירה, וע"ע **קהילות יעקב** מה' ד' שבקדשים מכשירים בספק דאורייתא, ועי' **מקדש דוד** סי' לו' שבירושלמי איתא כוותיה דהרמב"ם ואף במקום שיוכל להביא קרבן נוסף ולהתנות.

ע"ב

1. **כן הקשה השפ"א, ותי' דאי מהתם הוי אמינא דאינו אלא בעבודה שחיב עליה** מיתה כדאמר קרא 'ולא תמותו', ולכן צריך את הג"ש לומר שזה בכל העבודות.
2. **ביארו האחרונים** (חי' מרן הגר"ז יוה"כ ב' ג', וחי' רא"ל סי' יב') דדין קידוש יו"ר של יו"כ הוא אחר מכל השנה, כיון דבעבודה המיוחדת ליו"כ בעינן דווקא כה"ג וכל כהנים אחרים כזרים לגבי, וממילא נלמד מקרא מיוחד, **וביאר עוד שם** (סי' יא') דקידוש של כל השנה הוא דין בגברא שאינו כשיר לעבודה כל זמן שלא קידש, אבל ביוה"כ הוא דין בעבודה שלא תיעשה קודם שרחץ, ועי' **בשיעורי הגר"ד והגרמ"ד** שהביאו כמה נ"מ בזה (וע"ע בית הלוי ח"א סי' ה' ו').

הערות הארות, ומראי מקומות

רש"י ד"ה **ותיפוק**, פי' שהקושיא היא על צלצול, ולכאורה ה"ה שיכלו להקשות על המשנה על גמי, וכמו שפרש"י עצמו בעירובין קג:, עי' מהר"ם קרן אורה וצאן קדשים.

מי **שעבד ונמצא חציצה תחת לבגדיו מה דינו**, עי' מנחת חינוך צט' טו' שדינו כמחוסר בגדים, ובהגהות רא"מ הורוויץ כתב דפטור שאין דרך עבודה בכך, ועי' קרן אורה מש"כ בדברי הרמב"ם.

הרמב"ם כלי המקדש פרק י' הל' ח-ט סתר עצמו לכאורה אי צלצול קטן חוצץ או רק ב-ג"ג כדמשמע בסוגיין, עי' בנו"כ שם שפירשו דהרמב"ם ס"ל שהנידון בסוגיין הוא משום ייתור בגדים ולכן בעינן ג"ג ולא כמו שהבין הראב"ד שהשיג עליו שם, וע"ע אבן האזל, ובחי' רא"ל ח"ב סי' י', ועי' בחי' הגר"ז ד"ה ובדברי.

בית השחי מהו שיחוצ' וכו', עי' מקור ברוך ח"א סי' ט' שהקשה הרי בנדה יג: מבואר שמכנסים הכהנים היו רחבים כדי שלא יבואו לידי הרהור ומוכח שאויר שבין בגדים לבשר אינו חוצץ, עיי"ש מה שדן לחלק.

הכניס ידו לתוך חיקו וכו', וקשה הא מין במינו אינו חוצץ, עי' אבני נזר יו"ד סו' ואילך שדן בדבר אי כאן זהו דין חציצה או דין נגיעה, ועי' מש"כ לקמן שאלה א'.

תפילין מהו שיחוצו, נחלקו רש"י ותוס' אי הטעם משום ייתור בגדים טו חציצה, עי' קראורה ומקדש דוד ריש סימן לו', ע"ע זכר יצחק סא' ואור שמח איסורי ביאה ד' ח'.

כהנים בעבודתן וכו', פטורין מן התפילה ומן התפילין, ופרש"י משום עוסק במצוה פטור מן המצוה, ועי' שאגת אריה לו' ובית הלוי ח"א ג' ב' שדנו רבות האם שייך פה פטור מטעם זה כיון שלכאורה יכול לקיים שניהם, וע"ע שפת אמת.

שלא יהא דבר חוצץ בינו לבשרו, ועי' ספר הליקוטם על הרמב"ם כלי המקדש י' ו', אי שייך חציצה גם בין בגד לבגד ומדין מה, עיי"ש מה שהביא מהגר"ז.

נחלקו הרא"ש שו"ת כלל ג' אות ד', והרשב"א מגילה כד: אי פוסל חציצה בתפילין, ועי' מג"א או"ח כו' ו', ובראו הגר"א שם סק"ד.

היאך היה מונח הציץ, עי' רש"י ד"ה שערן, ועי' תוס' סוכה ה. ד"ה ואל, ועי' מקדש דוד לו' א'.

ע"ב

שנאמר ורחצו ממנו משה ואהרן ובניו וגו', עי' רש"י שהלימוד מהפסוק פר' פקודי שמות מ' לא', ודן האם משה שירת ביחד עם אהרן ובניו ביום השמיני למילואים, עי' קרן אורה וצאן קדשים, על דברי רש"י כאן, ובחומש שמות מ' כט' כתב שמשה עבד גם ביום השמיני, עי' חי' רא"ל ח"ב יב', ועי' רמב"ם ביאת מקדש ה' יג' שכתב דהארבעה הם אהרן אלעזר איתמר ופנחס ולפי דבריו הלימוד מהפסוק בפרשת כי תשא ל' יט', עי' שיטמ"ק, וע"ע מהר"י קורקוס וכו"מ שלכאורה נדב ואביהוא עדיין לא מתו אז, וע"ע אבי עזרי שם.

תודה וליתב, עי' קרן אורה דמוכח מדברי תוס' דעמידה ע"י סמיכה גרע מעומד מן הצד, ובשיטמ"ק נראה שאין חילוק.

מ"ט דובי, דכתב בגשתם, ועי' רש"י דגישה דשחרית גישה אחרית היא שהרי יש כאן מערכה חדשה, ועי' חי' רא"ל סי' יא' דיש אופן שמקריבים היום על מערכה של אתמול, וכוונת רש"י רק לומר שכל בוקר נחשב גישה חדש משום שיש לערוך מחדש, אבל גם כדי להקריב על המערכה של אתמול יצטרך קו"ר.

הוזה אמינא אפילו אביא ריקנית, ומבואר לכאורה שהבא ביאה ריקנית בלא קו"ר פטור ממיתה ולכ' תוס' סנהדרין פג. אמנם תוס' ביומא ה: הביאו בשם ריב"א דחייב, והכא איירי רק בבא אצל המזבח להקריב, ובדעת הרמב"ם בזה, עי' מנחת חינוך קו' א', ובחזו"א כלים ב' א', ועי' כלים פ"א מ"ט בר"ש וברע"ב, רש"י ומשנה אחרונה שם, וספר המצוות ל"ת ע"ג ברמב"ן ובמגילת אסתר שם.

הכל מודים בקידוש שני כשהוא לבוש מקדש, ואם קידש לבוש ופשט בגדיו כתב השפ"א דלא בטל הקידוש, ובבית הלוי סי' ה' מאות ב' ואילך כתב דנדחה הקידוש, ועי' שי' הגר"ד שפלפל בדברים.